

[Gert Petersen.]

fjerde holdning til Afrikapolitikken, som vi ikke hidtil, ikke i mange år, har hørt repræsenteret i det danske folketing. Det var en interessant oplevelse; det var en oplevelse, som godt kunne få det til at løbe koldt ned ad ryggen på én. Jeg kan ikke være helt enig med hr. Hilmar Baunsgaard i, at det var en ynkelig fremtræden; jeg synes tværtimod, at det var en frygtindgydende fremtræden.

For at vende tilbage til det, som vi kender mere til og mere har vænnet os til at debattere, så vil jeg sige, at den holdning til Afrikapolitikken, som jeg mener er den traditionelle borgerlige her i landet, er, at man støtter frihedsbestræbelserne, men først og fremmest i ord, ikke meget i handling. Det kom til udtryk, da vi havde den forrige regering, hvor man søgte – man kom ikke rigtig heldigt af sted med det – at lægge begrænsninger i vejen for den finansielle støtte til frihedsbevægelserne i Mozambique og Angola, som den socialdemokratiske regering, der jo baserede sig på et flertal af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, i 1971–73 havde indledt. Denne finansielle støtte til frihedsbevægelserne – en humanitær støtte, men jo mere humanitær støtte de får, jo større mulighed har de for at bruge deres sparsomme midler til anskaffelse af det, som er nødvendigt for at vinde en frihedskamp, nemlig våben – søgte den forrige regering at skære meget kraftigt ned på, og det er et udtryk for en anden holdning i Afrikapolitikken.

Jeg kan altså ikke se, at det er rigtigt, når hr. Poul Hartling kommer og siger, at regeringen nu her har søgt at gennemføre en ændring i dansk Afrikapolitik, baseret på det radikale venstre og de venstreorienterede stemmer i folketinget. Sandheden er tværtimod den, at den forrige regering søgte at gennemføre en ændring af den Afrikapolitik, der var blevet lagt af den socialdemokratiske regering 1971–73, og som var lagt i samråd med og med støtte fra den venstreorienterede del af folketinget.

Dermed er ikke sagt, at jeg er tilfreds med den Afrikapolitik, som er socialdemokratiets og også det radikale venstres, og som blev udformet langt tilbage i tiden, 1963 har været nævnt, men som altså fik en ekstra accentuering i 1971–73. Jeg må erkende, at det er en mere handlingsorienteret støtte, hvor ord alene ikke gør det. Men der ligger kraftige begrænsninger på den, og disse begrænsninger har i almindelighed ligget i hensynet til vestblokken,

forstået enten som EF eller som NATO, og dens interesser. Derfor hilser jeg da velkommen, at man har sat sig i hvert fald til en vis grad ud over det hensyn denne gang, at det ikke har hindret én i at stemme ja til selve den resolution, der her er tale om.

Jeg vil godt anføre en væsentlig uenighed fra vores side i den linje, som har karakteriseret dansk Afrikapolitik, også når vi har haft og har socialdemokratiske regeringer. Det er vores opfattelse, at støtten til frihedskampen må ske på de afrikanske folks egne betingelser. Her støder vi ind i et modsætningsforhold og er stødt ind i det, hver eneste gang jeg selv har deltaget i De Forenede Nationers arbejde, og også, kan jeg se på afstand, når jeg ikke selv har deltaget. I en lang række resolutionsforslag, som fremlægges af de afrikanske stater, opfordres til solidaritet med frihedskampen, og det understreges, at frihedskampen må kunne føres med alle midler. Det er tilfældet i dag i Sydafrika, i Namibia, i Zimbabwe, og det var tilfældet tidligere, når resolutionerne blev udarbejdet med henblik på de portugisiske besiddelser, som jo – jeg forstår til hr. Jørgen Juniors store fortrydelse – har frigjort sig fra koloniaget nu og derfor ikke længere er genstand for sådanne resolutioner. Dette har man fra dansk side vendt sig imod. Vi måtte ikke gå ind for, at disse undertrykte folk brugte alle midler i deres frihedskamp.

Jeg synes, det er en ganske ejendommelig stilling, vi har indtaget. Det svarer helt til, om man under den anden verdenskrig havde sagt til de besatte folk, at de ikke måtte bruge alle midler i deres frihedskamp. De skulle først og fremmest forhandle med deres undertrykkere. Ja men forhandlinger er jo umulige og har vist sig at være umulige i Sydafrika og var umulige i de portugisiske kolonier. Det er ganske naturligt og rimeligt, at disse folk bliver utålmodige, efter at der er gået så mange år. Det er jo blevet nævnt heroppefra et par gange under denne forhandling, at sikkerhedsrådets våbenembargoresolution går helt tilbage til 1963. Det kan videre gentages, for det er blevet nævnt i udenrigsministerens redegørelse, at sikkerhedsrådets fordømmelse – og jeg siger udtrykkelig sikkerhedsrådets og ikke generalforsamlingens fordømmelse af det ulovlige Ian Smith-regime i Rhodesia – går tilbage til 1965, men der er ikke kommet noget ud af disse fordømmelser. Undertrykkelsen fortsætter stadig, og mange steder er den skærpet siden den-